

KAUPPA, JOKA MENI PUTKEEN

Puu on käynyt vilkkaasti kaupaksi koko kuluvan vuoden. Forssan Koijärvellä tehtiin kesällä puukauppa, johon kaikki osapuolet olivat tyytyväisiä.

TEKSTI JA KUVAT MARKKU PULKKINEN

Autonkuljettaja Mikko Rantanen vei leimikon viimeisen tukkikuorman Koijärveltä 140 kilometrin päässä sijaitsevalle Luvian Sahalle.

VEROVINKKI

Metsäverotuksessa voi vähentää vuosimenoina kaikki puukauppaan liittyvät kustannukset, mukaan lukien leimikon suunnittelu, korjuukustannukset ja hakkuun valvonta.

Alv-velvollinen metsänomistaja merkitsee verolomakkeelle hinnat ilman alveja ja ilmoittaa palvelujen hintoihin sisältyvät alvit kausiveroilmoituksella.

Mikäli metsänomistaja ei ole alv-velvollinen eikä puukaupan arvo nouse yli 10 000 euron alvirajan, hän merkitsee kustannukset alveineen veroilmoituksen vuosimenoihin.

Myös matkakulut, esimerkiksi matkat metsänhoitoyhdistyksen toimistolle puukaupan sopimiseksi tai metsänomistajan tarkastuskäynnit hakkuulla ja hakkuun jälkeen, ovat vähennyskelpoisia.

Kannattaako nyt myydä puuta?

- + Puun hinta paras kahteen vuoteen
- + Kuitupuun kysyntä kasvussa
- + Paljon kiinnostuneita ostajia
- + Korjuukapasiteettia on
- Energiapuun huono hinta
- Tuottavat sijoituskohteet puunmyyntirahalle vähissä.

Kaupan välittänyt Tapani Siivonen (vas.), metsän omistaja Mikko Uusi-Heikkilä ja ostaja Matti Riitamaa olivat tyytyväisiä puukaupan vaiheisiin ja lopputulokseen.

Korkealta kalliolta avautuu avoin metsä- ja peltomaisema. Näkymä on uusi lähes 40 vuotta kallion vieressä asuneelle **Mikko Uusi-Heikkilälle**.

”Aikaisemmin metsän peitossa ollut kallio näkyy nyt hienosti. Korjuujälkin on siistää. Puukauppa meni kaikin puolin putkeen”, Uusi-Heikkilä hymyilee.

Hän on kiertänyt ukkossateen kostuttamana kesäamuna seitsemän hehtaarin hakkuualuetta yhdessä Metsänhoitoyhdistys Lounais-Hämeen metsäneuvojan **Tapani Siivosen** ja Luvian Sahan hankintaesimiehen **Matti Riitamaan** kanssa.

Hakkuujälki todettiin kaikin puolin tyydyttäväksi.

Nopea kauppa

Puun myynnistä Uusi-Heikkilä päätti kevättalvella. Pankkilainan lyhentäminen tuli ajankohtaiseksi, ja puun hinnat näyttivät hyviltä.

”Uskoin hintasuhtanteen olevan tälle vuodelle lähellä huippua ja otin yhteyttä metsänhoitoyhdistykseen. Huhtikuussa yhdistyksen metsäneuvoja kävi rajaamassa hakattavan alueen ja arvioimassa puumäärän sekä laitoi tarjouspyynnöt ostajille. Myös metsätien kunnostamisesta sovittiin”, Uusi-Heikkilä kertoo.

Reilun kahden tuhannen kuution kuusitukivaltaisesta kesäleimikosta tuli parin viikon ▶

Uusi-Heikkilän seitsemän hehtaarin päätehakkuu sijaitsee aivan maatalan pihapiirin vieressä.

Luvian Saha hyödyntää puutukkeina 12 sentin läpimitaan saakka.

aikana neljä tarjousta. Siivonen oli odottanut, että tarjouksia olisi tullut enemmänkin.

”Tällä seudulla saadaan yleensä kuusi tai seitsemän tarjousta. Vilkkaassa puukauppatilanteessa osaan suurten firmojen ostajista oli tainnut iskeä laiskuus”, Siivonen arvelee.

Hän auttoi metsänomistajaa tarjousten vertailussa, sillä yksi tarjouksista perustui kuutiointien sijasta kokorunkohinnoitteluun.

Runkotarjous oli paras

Luvian Sahan kokorunkohintaan perustuva tarjous nappasi kilvassa voiton.

Yritys korjaa kaikki puut kuuden sentin läpimitaan saakka. Sitä pienempi puu jää metsän omistajalle. Energiapuun Uusi-Heikkilä myi metsänhoitoyhdistykselle, koska oma hakepuuvarasto oli jo täynnä.

”Runkohintaan perustuva sopimus on yleensä hyvä vaihtoehto päätehakkuissa”, Siivonen sanoo. ”Metsänomistajalle ei tule riskiä katkonnasta, ja ostaja voi käsitellä puut miten haluaa. Myös riski lahpuista jakautuu ostajan ja myyjän kesken.”

Lounais-Hämeen alueella noin neljännes kuluvan vuoden ostotarjouksista on perustunut runkohinnoitteluun.

Korjuu kesti viikon

Metsänhoitoyhdistys allekirjoitti metsänomistajan antamalla valtakirjalla myyntisopimuksen Luvian Sahan kanssa toukokuun puolivälissä.

Tasan kuukauden päästä korjuukoneet ilmestyivät metsään. Kaikki kävi niin nopeasti, että leimikon ennakkoraivauksessa tuli kiire. Sen Mikko Uusi-Heikkilä teki itse yhdessä isänsä kanssa.

Korjuu kesti viikon, ja puut ajettiin saman tien sahalle 140 kilometrin päähän.

Kesällä puuta ei voi makuuttaa pinoissa, sillä pilaantumisvaara lämpimissä ja kosteissa oloissa on suuri. Myös metsätuholaki velvoittaa kuljettamaan puut metsästä ennen tiettyjä määräpäiviä. Tällä tavoin yritetään pitää tuhohyönteiskantoja kurissa.

Myyntivaiheessa puumääräksi oli arvioitu 2 300 kuutiota. Toteuma oli – kuten useimmissa muissakin puukaupoissa – enemmän kuin oli arvioitu eli 2 700 kuutiota.

”Myyntipäätöksen tekemisestä kului vain kolmisen kuukautta siihen, kun loputkin rahat olivat tilillä. Toteutunut hinta oli minulle positiivinen yllätys. Tämä oli ensimmäinen valtakirjakauppani, aiemmin olen kilpailuttanut myynnit itse. Metsänhoitoyhdistyksen osaaminen auttoi paljon”, Uusi-Heikkilä kiittelee.

Kuusta päättyy Kiinaan

Luvian Sahan Matti Riitamaa uskoo, että kuusi- ja mäntytukin kysyntä säilyy hyvänä koko tulevan syksyn. Yritys on löytänyt tuotteilleen uusia asiakkaita etenkin Kiinasta.

Myös Koijärveltä kaadetut kuuset saattavat päättyä Kiinassa valmistettaviin huone-

Runkohinnoittelussa ostaja ottaa vastatakseen osan lahorriskistä. Juurikäävän aiheuttamaa tyvilahoa löytyi tässä hakkuussa melko vähän.

”Kysyntää riittää ja hinnat ovat hyvällä tasolla. Ostajat kannattaa aina kilpailuttaa”, sanoo metsäneuvoja Tapani Siivonen.

Mikko Uusi-Heikkilä näkee nyt kotikallioltaan kauas.

kaluihin. Valtaosa, 85 prosenttia, Luvian Sahan tuotannosta menee vientiin.

”Hankimme noin 750 000 kuutiometriä puuta vuodessa, mikä tarkoittaa 50 rekkalastia päivässä. Ainakin toistaiseksi olemme saaneet puuta hyvin. Kolmannes hankinnastamme on mäntytukkia, loput kuusta. Hankinta-alueemme kattaa Satakunnan, Varsinais-Suomen, Pirkanmaan ja Lounais-Hämeen”, Riitamaa kertoo.

Luvian Saha tekee tarjouksensa pääasiassa kuutiopohjaisena tavaralajihinnoitteluna, mutta joissakin tapauksissa se antaa runkohintatarjouksen.

Sahalle kelpaa tukiksi 12 sentin läpimittainen puu. Sitä pienempi puu menee kuiduksi ja energiaksi.

Kauppa jatkuu vilkkaana

Myös metsänhoitoyhdistyksen Tapani Siivonen näkee puukauppatilanteen myönteisenä. Keväällä kauppooja tehtiin 15 prosenttia normaaliavuotta enemmän.

Kysyntä ja tarjonta ovat jatkuneet heinäkuun hiljaiselon jälkeen vilkkaina, mutta hintahaitari tarjouksissa on kasvanut. Hakkuupaikka vaikuttaa hintoihin nyt aikaisempaa enemmän.

”Olisin odottanut, että viime kevään 60 euron kuutiointihinnalla olisi ollut vieläkin enemmän myynti-intoa. Puun hinta on nyt paras kahteen vuoteen”, Siivonen toteaa.

”Suurin kysyntä on kuusivaltaisista leimikoista. Jos aikoo myydä talvileimikoita, kannattaa ottaa hyvissä ajoin yhteyttä paikalliseen metsänhoitoyhdistykseen.”

Talvileimikoissa puut voi korjata ainoastaan maan ollessa roudassa. Niitä tulee tarjolle enemmän kuin sellaisia leimikoita, jotka ovat korjuukelpoisia myös kesällä tai jopa kelirikkoaikaan.

Kaikkea ei ehdi itse

Metsä on 39-vuotiaalle Mikko Uusi-Heikkilälle sydämenasia, mutta vakituisesti palkkatöissä käyvä, maailmalla paljon reissaava diplomi-insinööri ei ehdi tehdä itse kaikkia hoitotöitä reilun sadan hehtaarin metsäpalstoillaan.

Myös 50 hehtaarin maatila vie osan hänen lomistaan ja viikonlopuistaan.

Metsänhoitoyhdistyksen palveluita Uusi-Heikkilä käyttää säännöllisesti. Tänä vuonna hän suunnittelee teettävänsä vielä energiapuuhakkuuta ja ensiharvennusta. Itse hän aikoo ehtiä raivaussahan sarviin vapauttamaan nuoria kuusikoita lehtipuilta.

”Ensi kevään istutus on sen verran suuri urakka, että teetan senkin yhdistyksellä. Metsää ostan mahdollisuuksien mukaan lisääkin, jos sitä tulee sopivaan hintaan tarjolle”, hän suunnittelee. ●

»Hinta oli positiivinen yllätys.»

Onnistunut puukauppa

1 Tee puunmyyntisuunnitelma (leimikko) metsäsi tarjoamien hakkuumahdollisuuksien ja vallitsevan puukauppatilanteen mukaan.

2 Kilpailuta alueen ostajat.

3 Ota tarjousten vertailussa huomioon tukin katkenta ja tarjouksen muut ehdot.

4 Tarkasta puukauppasopimuksen teksti huolellisesti ennen allekirjoitusta.

5 Valvo korjuuta.

6 Tarkasta hakku jälki sekä mittalistat ennen mitaustodistuksen hyväksymistä.

7 Voit myös ulkoistaa kaiken yllä mainitun omalle metsänhoitoyhdistyksellesi eli teettää niin sanotun valtakirjakaupan.